

Podsumowanie uzasadnienia wyróżnienia

1. monografii prof. dr hab. Mirosławy Nowak-Dziemianowicz pt.: *Szkoła jako przestrzeń uznania*, Warszawa 2020,
oraz
2. monografii dr. Marka Michalaka pt.: *Order Uśmiechu – wspólny świat dzieci i dorosłych*, Warszawa 2020

Wszyscy członkowie Kapituły zgodnie uznali, że obie wyróżnione prace cechuje bardzo wysoki poziom teoretyczny i metodologiczny, a także niosą one w sobie głębokie przesłanie dla praktyki edukacyjnej.

Zwrócono uwagę, że bardzo trudno jest dokonać jednoznacznego wyboru jednej lub drugiej monografii jako bardziej zasługującej na wyróżnienie. Obie monografie okazały się bowiem w równym stopniu interesujące, oryginalne, a także podejmujące ważne społecznie zagadnienia.

Praca Marka Michalaka została nazwana pracą unikatową ze względu na specyfikę problematyki – ściśle pedagogiczną, wrosniętą w najistotniejsze idee nauki i sztuki wychowania, a także ze względu na sposób prezentacji tematu, dokonanie jego analizy od wewnątrz świata doświadczanego przez twórców Idei Orderu Uśmiechu i Autora, także Laureata tego zaszczytnego odznaczenia, Rzecznika Praw Dziecka poprzedniej kadencji. Urzeczywistnienie ideałów uosabianych przez Janusza Korczaka, przebijające z kart książki, stanowi kolejny powód jej wyjątkowości.

Podkreślono jednocześnie, że również na bardzo wysoką ocenę zasługują analizy zaprezentowane w monografii Mirosławy Nowak-Dziemianowicz na temat przestrzeni uznania w szkole. O wybitnych walorach naukowych tej monografii stanowi, z jednej strony, przekonujące usytuowanie badań w przestrzeni krytycznych badań narracyjnych, oraz, z drugiej strony, emancypacyjny charakter przesłania książki. Problematyka upełnomocnienia podmiotów edukacji została uznana za szczególnie istotną wobec dominującego obecnie dyskursu neoliberalnego, którego rynkowy i ekonomiczny charakter w odniesieniu do szkoły uniemożliwia kształcenie w duchu najszczytniejszych ideałów humanizmu. Stwierdzono, że choć praca ta jest szczególnie interesująca dla badaczy i naukowców, to jednak powinna być zalecana dla wszystkich szeroko rozumianych uczestników procesów edukacyjnych, także dla tych, którzy je kreują.

W opinii Kapituły, obydwie monografie wnoszą nowe elementy do wiedzy o teorii i praktyce wychowawczej. Ich treści nacechowane są pasją badawczą i rzetelnością naukową. W obydwu podejmowane są istotne problemy pedagogiczne, w tym poszanowanie podmiotowości uczestników interakcji edukacyjnych, znaczenie dialogu i użycia własnego głosu w relacjach społecznych. Monografie te odzwierciedlają praktyki wychowawcze zorientowane na wartości humanistyczne i prawa człowieka. Napisane są z zachowaniem najwyższych wymagań etycznych, wzorów narracyjnych i reguł redakcyjnych.

Uznano, że złożone na konkurs PTP monografie autorstwa M. Nowak-Dziemianowicz i M. Michalaka to dzieła wybitne, które łączy zwrócenie uwagi na głosy doświadczających braku uznania w relacjach społecznych (w przypadku książki M. Michalaka chodzi głównie o głosy dzieci). Są to spójne tematycznie opracowania naukowe, napisane na bardzo wysokim poziomie naukowym, które w istotny sposób wzbogacają wiedzę pedagogiczną. Opracowania te oparte są o krytyczną analizę literatury przedmiotu, wykraczającą poza jedną dyscyplinę naukową, jaką jest pedagogika. Odbiorcami obu prac z pewnością są nie tylko pedagodzy. Autorzy tych prac w sposób pogłębiony i krytyczny analizują podejmowaną przez siebie problematykę badawczą. Prace te świadczą o oryginalnym i twórczym rozwiązaniu problemu badawczego i oparte są o rzetelne badania empiryczne, których wyniki przekładają się na walory poznawcze tych prac.